

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Ruimte, Groen en Water/Wonen

DATUM	19-11-2019	REFERENTIE	E. de Boer
ONS NUMMER	81FE9B26	DOORKIESNUMMER	0629402545
NUMMER PS	2020RGW12	E-MAILADRES	Erik.de.boer@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	Aanpak Vitale wijken Utrecht-Amersfoort	PORTEFEUILLEHOUDER	van Muilekom

Onderwerp Statenvrief:
Regio Deal Vitale wijken regio Utrecht-Amersfoort

Voorgestelde behandeling:
Ter informatie

Geachte dames en heren,

Inleiding

De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) heeft mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), op 9 september 2019 de derde (en tevens laatste) tranche van de zogenoemde Regio Envelop opengesteld voor voorstellen uit de regio. Met de Regio Deals wil het Rijk de eigen kracht van een gebied benutten en deze in partnerschap helpen versterken. Tot 1 december 2019 hebben regio's de tijd om voorstellen in te dienen voor Regio Deals die bijdragen aan de brede welvaart in dat gebied. De brede welvaart gaat over thema's als kwaliteit van leven, werken, wonen, veiligheid, ondernemen en recreëren. In januari beslist het Rijk over de ingediende voorstellen. In de eerste helft van 2020 wordt het voorstel, indien gehonoreerd, vervolgens gezamenlijk met Rijk verder uitgewerkt tot een definitief plan.

Voorgeschiedenis

Vanuit de vorige tranches participeert de provincie in de Regio Deal Food Valley en de Regio Deal bodemdaling Groene hart. Dit zijn Regio Deals georiënteerd op het landelijk gebied. De afgelopen periode is met veel regionale en landelijke partijen, waaronder de ministeries van LNV en BZK, gesproken over de reikwijdte van de nieuwe Regio Deal. Uit deze gesprekken is als conclusie gekomen dat een deal met als thema vitale wijken waarbij de koppeling wordt gelegd met de woondeal U16 het meest kansrijk is. De minister van BZK heeft bovendien bij het afsluiten van de woondeal voor U16 aan de bestuurders van de U16 kenbaar gemaakt dat de wijken uit de woondeal zeer kansrijk zijn voor de Regio Deal. In eerste instantie was ook het Nationaal Park in beeld om onderdeel uit te maken van de in te dienen Regio Deal. Met de focus op en de keuze voor vitale wijken valt het Nationaal Park buiten deze deal. Partijen onderschrijven het belang van Groen en Landschap in de regio, met daarin het Nationaal Park. De betrokken gemeenten en de provincie hebben daarom afgesproken zich in te spannen om het Nationaal Park inhoudelijk en financieel op de agenda van het rijk, provincie, U16 en de regio Amersfoort te krijgen. Bijgevoegd voorstel voor deze Regio Deal vitale wijken U16 is getoetst bij het Rijk en is daar positief ontvangen.

Essentie / samenvatting:

Wij kiezen als regio voor het indienen van één gezamenlijk gedragen voorstel voor een Regio Deal bij het Rijk. Door als regio als eenheid op te trekken, versterken we onze positie richting het Rijk en stralen we daadkracht uit. Het gezamenlijke voorstel richt zich op de aanpak van de vitale wijken uit de Woondeal U16 (Overvecht in Utrecht, Batau in Nieuwegein en Vollenhoven in Zeist). In deze wijken komen diverse grote opgaven in de fysieke

ruimte samen, zoals verdichting, mobiliteit, vergroening/ klimaatadaptatie, energietransitie. Deze worden in de wijk integraal aangepakt met sociale opgaven op het gebied van sociale cohesie, gezondheid, onderwijs en arbeidsparticipatie. De provincie vindt het van belang dat er een provinciebrede aanpak is op het thema vitale wijken en daarom wordt voor de wijk Soesterkwartier/ Langs Eem en Spoor in Amersfoort ook een vitale wijkaanpak ontwikkeld. Voor deze wijk verzorgt de provincie samen met gemeente Amersfoort de financiering. BZK heeft inmiddels toegezegd op een later moment in gesprek te willen met provincie en gemeente Amersfoort over de (woningbouw)opgaven in de regio Amersfoort.

De ervaring en lessen die we gaan opdoen in de integrale aanpak van sociale en fysieke opgaven voor vitale wijken gebruiken we om in de gehele provincie toe te passen (opschalen) en van elkaar te leren welke aanpak werkt om zodoende onze regio toekomstbestendig te maken. Daarmee komen we ook tegemoet aan het advies van het Rijk om de grote opgaven met focus aan te pakken met een brede coalitie van partners door middel van gerichte interventies. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en de Universiteit Utrecht zullen worden betrokken om resultaten van de wijkaanpak op de verschillende pijlers te monitoren en ervaringen en geleerde lessen op te halen. Informatie over onder andere het milieu (b.v. luchtkwaliteit, geluid), de inrichting van de omgeving (b.v. klimaatadaptatiemaatregelen, groen en blauw), de sociale samenhang (b.v. ontmoetingsplaatsen, veiligheid), mobiliteit (b.v. bereikbaarheid), duurzaamheid (b.v. energie transitie) en economie kunnen tegen elkaar afgewogen worden en vertaald naar een integrale aanpak om een specifieke wijk te verbeteren. Zo bieden monitoring en analyse handvatten om keuzes te maken in verschillende wijkaanpakken. RIVM en UU zullen, bijvoorbeeld in samenwerking met Platform31, zorgdragen voor verspreiding en toepassing van de opgedane kennis en ervaring binnen en buiten de regio.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Brede welvaart, gezond stedelijk leven en welbevinden van inwoners

Financiële consequenties

In deze fase betreft het een voorstel voor een Regio Deal en daarmee nog geen gehonoreerde Regio Deal. Op het moment dat ons voorstel door het Rijk gehonoreerd is, zal het voorstel samen met regiopartners en het rijk uitgewerkt worden tot een volwaardige Regio Deal. Op basis van gesprekken met het rijk verwachten we als regio een cofinanciering van het rijk die kan oplopen tot €25 miljoen euro. Dat wordt echter pas duidelijk na accordering van ons voorstel door het rijk. Wij hebben de intentie richting de nu betrokken gemeenten en het rijk uitgesproken 9 miljoen euro beschikbaar te stellen voor de aanpak vitale wijken in de regio Utrecht-Amersfoort. Indien het rijk ons voorstel voor een Regio Deal accordeert, zullen wij in de eerste helft van 2020 de uitgewerkte Regio Deal en de daarvoor benodigde cofinanciering ter besluitvorming aan Provinciale Staten voorleggen.

Vervolprocedure / voortgang

Zoals aangegeven beslist het Rijk in januari over de ingediende voorstellen uit de diverse regio's en wordt het, indien goedgekeurd, in de eerste helft van 2020 gezamenlijk verder uitgewerkt tot een definitief plan. Verdere besluitvorming in de verschillende Raden en de Staten vindt vervolgens plaats voordat in juli de deal bekrachtigt wordt met een feestelijke ondertekening. Ten behoeve van de verdere uitwerking van de regiodeal U16 en de deal regio Amersfoort is het van belang dat er een stevige regionale governancestructuur wordt ingericht. Gedacht wordt aan 2 separate regionale stuurgroepen met een overkoepelend bestuurlijk beraad ten behoeve van de uitwisseling en borging van geleerde lessen uit de regiodeal U16 en de deal regio Amersfoort. Zodra het voorstel geaccordeerd is door het rijk zal de governance verder uitgewerkt worden.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten

Het voorstel voor de Regio Deal Utrecht-Amersfoort ter kennisneming aannemen

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,

De secretaris,